

trykt i den indledende formålsbestemmelse. Det fremgår heraf, at myndighederne ved lovens administration skal lægge vægt på de ydre omgivers beskaffenhed og økologiske forhold samt risikoen for en uønsket påvirkning. Forsigtighedsprincippet indebærer, at mangel på fuld videnskabelig sikkerhed ikke må anvendes som begrundelse for, at der ikke gribes ind ved risiko for alvorlige og uoprettelige miljøskader.

Princippet anvendes således allerede i dag af myndighederne. Det er i forbindelse med håndtering af miljørisikovurderinger ved ansøgninger efter loven, at princippet spiller en afgørende rolle. Miljøministeren kan herefter nægte godkendelse til udsætning til markedsføring eller udsætning i et ethvert andet øjemed end markedsføring (forsøgsudsætning) af genetisk modificerede organismer i tilfælde, hvor der ikke foreligger et tilstrækkelig eksakt vidensgrundlag.

5. Lovforslagets hovedindhold

5.1 Information og inddragelse af offentligheden.

Lovforslaget indeholder de nødvendige bemyndigelser til at miljøministeren kan fastsætte regler til gennemførelse af de øgede krav til information og inddragelse af offentligheden i sager om udsætning af genetisk modificerede organismer.

Efter den gældende lov er organisationer og relevante myndigheder blevet hørt i konkrete godkendelsessager. Efter det nye udsætningsdirektiv er høring på borgerniveau, som noget nyt, en obligatorisk del af godkendelsesproceduren i sager om udsætning i ethvert andet øjemed end markedsføring. Med lovforslaget foreslås det, at høring på borgerniveau også bliver en obligatorisk del af godkendelsesproceduren i markedsføringssager, således at borgerne gives adgang til at fremsætte synspunkter i forbindelse med enhver godkendelse af genetisk modificerede organismer beregnet til udsætning.

Myndighederne er, ligeledes som noget nyt, forpligtet til at oprette et register over placeringen af udsætninger af genetisk modificerede organismer, så det er muligt at danne sig et samlet overblik over udsætninger af genetisk modificerede organismer i Danmark.

Lovforslagets bestemmelser om øget offentlighed skal ses i en større sammenhæng, idet lignende tiltag har fundet sted i andre fora end EU. Århuskonventionen om adgang til oplysninger, offentlig deltagelse i beslutningsprocesser samt adgang til klage og domstolsprøvelse på miljøområdet, herefter benævnt Århuskonventionen, er blevet til i FN regi og undertegnet i Århus i 1998. Århuskonventionens overordnede

formål er at sikre borgernes rettigheder på miljøområdet. Den trådte i kraft den 30. oktober 2001. Århuskonventionen er implementeret i Danmark ved lov nr. 447 af 18. maj 2000 om ændring af visse miljølove, også kaldet Århusloven. Århuskonventionens bestemmelser om offentlighedens inddragelse i konkrete afgørelser finder imidlertid ikke direkte anvendelse for genetisk modificerede organismer. De relevante bestemmelser i Århuskonventionen svarer til kravene til information af og inddragelse af offentligheden i det nye udsætningsdirektiv. Lovforslaget afspejler således indirekte Århuskonventionen.

5.2. Miljørisikovurdering mv.

De miljørisikovurderinger, som ansøger skal udarbejde både ved udsætning til markedsføring og ved udsætning i ethvert andet øjemed end markedsføring, er blevet mere omfattende. Den primære nyskabelse består i, at miljørisikovurderinger fremover skal foretages i overensstemmelse med EU-vedtagne principper. Det nye udsætningsdirektiv definerer i art. 2, nr. 8 »miljørisikovurdering«, som en vurdering udført i overensstemmelse med bilag II til direktivet af de risici for menneskers sundhed og miljøet, direkte såvel som indirekte, umiddelbare eller forsinkede, som udsætning eller markedsføring af genetisk modificerede organismer kan indebære. Denne definition ligger til grund for miljørisikovurderinger foretaget efter lovforslaget. Dette indebærer, at miljørisikovurderingerne fremover ikke blot skal tage højde for de direkte, indirekte, umiddelbare og forsinkede virkninger af udsætning af genetisk modificerede organismer, men også skal indeholde en analyse af de kumulative langsigtede virkninger af udsætningen. Dette sætter fokus på tilladelsers akkumulerede virkning på menneskers sundhed og miljøet.

Endelig præciserer lovforslaget, at miljørisikovurderinger skal foretages i overensstemmelse med forsigtighedsprincippet. Se nærmere om forsigtighedsprincippet i afsnit 4.3. ovenfor.

Loven indeholder de nødvendige bemyndigelser til, at ministeren kan fastsætte regler til gennemførelse af de nye øgede krav til miljørisikovurderinger og til overvågning ved ansøgning om godkendelse af udsætning til markedsføring. Dette vil blive gennemført ved en ændring af bekendtgørelse 1098 af 11. december 1992 om godkendelse af forsøgsudsætning og markedsføring af genetisk modificerede organismer.

5.3. Etik

Af det nye udsætningsdirektiv fremgår det, at etiske principper, der er anerkendt i ét medlemsland, skal re-